

Uunga siunnersuut:

Nunami inuussutissarsiutinut tunngatillugu inuussutissarsiornermik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat.

(Annikitsunik taarsigassarsititsisarnermik aqqissuussinermi atorunnaarsitsinissamik ulluliinerup atorunnaarsinneqarnera, qinnuteqartunut piumasaqaatinik sakkukinnerulersitsineq, pisortanut annertuunik akiitsulinnut tapiissuteqartarnerup killilerneqarnerata atorunnaarsinneqarnera aamma allatigut oqaasertalersuinerni allannguutit annikitsut)

pillugu

**Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap
siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut**

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Karl Tobiassen, Siumut, Formand
Inatsisartunut ilaasortaq Bentiaraq Ottosen, Atassut, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jerimiassen, Inuit Ataqtigiit,
Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq

2024-imi ulloq 1. oktober 2024-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Nunami inuussutissarsiutinut tunngatillugu inuussutissarsiornermik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanik annikitsumik taarsigassarsisinnaanerup ataavartunngortinnissaa siunnersuummi aallaaviuvoq.

Taanna Inatsisartut aalajangigaannik UKA2016/48-mik tunngaveqarpoq, taanna malillugu aallarnisaasunut suliffeqqanillu ingerlatsisunut aningaaserivitsigut aqquutit nalinginnaasut atorlugit taarsigassarsisinnaanngitsunut annikitsumik taarsigassarsitsisarnermik ukiuni sisamani misiligitut aqqissuussinissaq anguniarlugu inatsisissatut siunnersuummik suliaqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarput.

Annikitsunik taarsigassarsitsinernut aaqqissuussineq piffissami 1. januar 2018-imit 1. januar 2022-mut ukiuni sisamani misiligutitut aaqqissuussinertut atuuppoq. Inatsisartut inatsisaannut nr. 27, 17. november 2017-imeersumut oqaaseqaatini, taanna malillugu annikitsunik taarsigassarsitsinernut aaqqissuussineq atuutsinneqalerluni, annikitsunik taarsigassarsitsinernut aaqqissuussineq ingerlatiinnarneqassanersoq pillugu naliliinissaq siunertaralugu piffissami misiliiffiusup naanerani misiligummik aaqqissuussinerup nalilerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

NALIK Ventures A/S-ip 2023-ip ukiaanerani naliliinera malillugu annikitsunik taarsigassarsititsisarneq iluatsilluarsimasutut isigineqarpoq. Taamaattumik annikitsunik taarsigassarsititsisarnermik aaqqissuussineq ingerlatiinnarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, soorluttaaq piffissami misiliiffiusumi annikitsunik taarsigassarsititsisarnermik aaqqissuussisarnermut aningaasanut inatsimmit ukiumut aningaasanik 500 t.kr.-inik immikkoortitsisoqartarnissaa siunniunneqartoq.

Qinnuteqartunut piumasaqaatit sakkukillisinneqarnissaat tamassuma avataatigut siunnersuummi siunertarineqarpoq. Ilanngullugulu siunnersuutigineqarpoq qinnuteqaateqartut pisortanut annertuunik akiitsoqartut Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu tapiiffigineqarsinnaanermut periarfissaqartinneqartassasut. Aammattaaq naliliisoqarpoq naammattoq tapiissuteqarnissamik neriorsuinermi niuernikkut pilersaarusiap atorsinnaassusiata naliliivigineqarnissaa.

Ingerlatsinermi aningaasarsiornikkut naliliinermi maannakkumut qinnuteqartup fagitigut, pisortatut pikkoriffigisai aamma piginnaaneri aamma qinnuteqartup aningaasaqarnera ilanngunneqartarput. Suliffeqarfiit assigiinnigitsut inatsimmi aamma ilaatinneqarnissaat siunnersuutaavortaaq.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuummi allannguutissat malitsigisassaat taparserneqarluarput. Siunnersuutilli imarisaata ilaat sulii suliarineqaqqittariaqarneri pisariaqartinneqartut oqaatigineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuut aappassaaneeraneqannginnerani Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqarpoq.

3. Tusarniaanermi akissutit

Siunnersuut piffissami ulloq 30. april 2024-miit – 28. maj 2024-mut tamanut ammasumik Namminersorlutik Oqartussat tusarniaasarnermut nittartagaanni takuneqarsinnaapput.

Ataatsimiititaliaq siunnersuummik matuminnga suliarinninnermini atugassatut tusarniaanermut akissutit assilinerinik pissarsiniarpoq. Inatsisartut Siulittaasoqarfiata iluserititassatut piumasaqaatai naapertorlugit tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarsimapput.

Tusarniaanermi akissuteqartut inatsisissatut siunnersuut ajunngitsumik isummerfigisimagaat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

4. Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninneranut atugassatut apeqqutit arlallit akissuteqarfigeqqullugit Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq ataatsimiititaliamit qinnuigineqarpoq. Ataatsimiititaliap apeqqutaasa aammalu Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalackersuisup akissutaasa assilineri isumaliutissiissummut matumunnga ilanngussatut ilanngunneqarput.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Annikitsumik taarsigassarsisitsinermik aaqquissuussinermik nalilersuinermi aaqquissussap iluatsilluarsimasutut nalilernerqarsimasoq Naalackersuisunit ilisimatitsissutigineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taarsigassarsisimasut aningaasat atorsimasatik taarsertarpaat aallarnisaasullu mikinerit suliffeqarfiillu mikisut aaqquissuussinermik atuisimasut ineriartortut tassani takuneqarsinnaavoq.

Inatsisit matuma allanngortinneqarnerata kingunerisaanik paasisitsiniaanermik aallartitsisoqarnissaa pisariaqartoq siullermeerinninnermi oqaatigineqarnera ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Aallarnisaasut suli pitsaaneruseqarnera periarfissaqarnissaannik Naalackersuisut siunertaqarnerat amerlanernik taparserneqarnera ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Siullermeerinninnermi tusarniaanermillu akissutit ilaannit aningaasaliinerit 500.000 kr.-niniit amerlanerunerunissaat oqaatigineqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 8, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq tapiiffigineqarnissamik neriorsorneqarsinnaassagaanni pissarsisussaq imaluunniit aqutsisuni imaluunniit siulersuisuni inuk aqutsisuusoq akileraartarnermi inatsimmik annertuumik unioqqutitsisimasutut imaluunniit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi aningaasarsiornermi pinerluuteqarnermut aalajangersakkanik unioqqutitsinermut pineqaatissinneqarsimassanngitsoq imaluunniit pisortanut amerlasuunik akiitsoqassanngitsoq.

Inatsisissatut siunnersuummi Naalackersuisunit saqqummiunneqartumi pissarsisussap imaluunniit aqutsisuni imaluunniit siulersuisuni inuup aqutsisuusup pisortanut amerlasuunik akiitsoqannginnissaanik piunasaqaat peerneqarpoq.

Siullermeerinninnermi tamatuma ataatsimiititaliamit suliarineqarnissaa kissaatigineqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Pissutsit taakku ataatsimiititaliamit oqallisigineqarput Naalakkersuisunullu itisilerutaasunik apeqquteqartoqarluni. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut 11. november 2024-mi akissutaat innersuussutigineqarpoq, ilanngussaq 1.

Innuttaasut pisortanut akiitsui annertoqaat ajornartorsiullu annertusiarortuarluni, akiitsullu ullumikkut 1 milliard kr.-it sinnersimallugit. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiit, Siumut Atassullu isumaqarput innuttaasunut akiitsuminnik ilungersorlutik akiliiniartartunut eqqortuliornerssanngilaq pisortat innuttaasunut suliffeqarfinnullu akiitsut eqqarsaatigalugit pisussaaffimminnik naammassinnissimanningsut taarsigassarsisisassappata.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut **allannguutissatut siunnersuummik** saqqummiussippat. Allannguutissatut siunnersuutip kingunerissavaa § 8, imm. 2-mi tapiiffigineqarnissamik neriorsuuteqarsinnaanermut piumasaqaatit atuuttut ingerlateqqinneqassammata, pisortanilli akiitsut eqqarsaatigalugit oqilisaassisoqarluni, pisortanut annertuunik akiligassanngorsimasunik akiitsoqarneq kisimi qinnuteqartup tapiiffigineqarsinnaaneranut aporfiulissalluni.

Allannguutissatut siunnersuut ass. inuusuttut aallarnisaasut ilinniagaqarnerminnullu atatillugu annertuumik akiitsoqalersimasut – ilinniarnermut atatillugu akiitsut akilersornissaannut pisussaaffimmik sumiginnaasimanngippata - ass. annikitsunik taarsigassarsinikkut tapiiffigineqarsinnaanerisa mattunneqannginnissaannik kissaateqarnermik tunngaveqarpoq.

Siunnersuutit arlallit nutserneqarnerat oqaatsitigut unammilligassaqaarsimasoq Naalakkersuisunut eqqumaffigeqquneqarsimasoq Naalakkersuisut akissummi paasissutissiissutigigaat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut siunnersuutip pingajussaanneeraneqannginnerani siunnersuutip matuma pitsaassusaa aamma qulakkeerniarpaat.

Siunnersuummut oqaaseqaatini niuernermit pilersaarusiap pineqartup nalilersorneqarnerani pineqassapput piujuaannartitsineq aamma niuernermit pilersaarusiap qanoq suliarillugaatigenerata pingaartinneqartarnissaat Naalakkersuisunit ilisimatitsissutigineqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Niuernikkut pilersaarusiap qanoq imarisamigut immikkuualuttortaqartiginissaa eqqarsaatigalugu apeqqutaassaaq suliffeqarfiup qanoq ittuunera. Taamaattumik niuernikkut pilersaarusiap qanoq imaqaarnissaannik allaaserisat tamakkiisuunngillat.

Naggataatigut oqaaseqaatini marlunnik akissuteqarfineqartariaqartunik ataatsimiititaliaq aamma maluginiagarpoq. Aappaa aallarnisaasut naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut immersugassamik immersuinerminni ikiorneqarnissamut periarfissaannut tunngassuteqarpoq.

Aappaa Nalik Venturesip sineriammi angalanerunissamut periarfissaannut tunngassuteqarpoq. Siunnersuummut oqaaseqaatini nunatsinni siammasissumik aningaasaliissutaasartut oqaaseqaatini allaaserineqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Pissutsit taakku ataatsimiititaliamit oqallisigineqarput Naalakkersuisunullu itisilerutaasunik apeqquteqartoqarluni. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut 11. november 2024-mi akissutaat innersuussutigineqarpoq, ilanngussaq 1.

Aappaa Nalik Venturesip sineriammi angalanerunissamut periarfissaannut tunngassuteqarpoq. Siunnersuummut oqaaseqaatini nunatsinni siammasissumik aningaasaliissutaasartut oqaaseqaatini allaaserineqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

6. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunnigortinneqarnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput.

Siunnersuutip kingunerisavaa annikitsunik taarsigassarsititsisarnerup ingerlaannarnissaa, siunnersuummit annikitsumik taarsersugassarsitsisinermit aningaasanullu inatsimmit immikkoortitsinikkut aningaasalersorneqarnissaa. Aningaasanut inatsimmut 2025-mut ukiunullu tulliuttunut 500.000 kr.-nit imikkoortinneqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut aningaasanut inatsimmi ukiumoortumik aaqqissussap allaffissuutigineranut immikkoortitsisoqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Annikitsumik taarsigassarsitsisarnermik aaqqissuussineq 2018-mi aallartinneqartoq, ingerlateqqinneqassaaq, taamaaliornikkut kommunit ilaatigut aningaasaliinissamut periarfissaqalissapput. Annikitsunik taarsigassarsititsisarnermik aaqqissuussinermi killiliussat 2018-imi atortuulersitsinermi atorineqassapput, taamalu kommunit ilaatigut periarfissaqassallutik aningaasaliissutissatut immikkoortitanik ilassusiisinnaanermik.

Aningaasaliissutaasimasut - immikkoortinneqarsimasut – ukiumi ataatsimi attartortinneqarsimanngitsut ukiumut tullermut nuunneqartarsinnaassapput, taamalu aningaasaliissutaasannaasutut killiliussat ukiumi ataatsimi 500.000 kr.-iniit qaffasinnerusinnaallutik. Naaffeqartunik akilersuutit aamma erniat attartorteqqinneqarsinnaassapput. Aaqqissuussinerup atorunnaarsereerneratigut aaqqissuussineq sinneqartoorfiuppat, taakkua nunatta karsianut nakkartinneqassapput, soorluttaaq nunatta karsiata annaasaqartoqassagaluarpat annaasat nammattussaagai, allatut isumaqatigiittoqarsimanngippat allaffissornikkut ingerlatsisullu aamma / imaluunniit kommunillu akornanni.

Siunnersuut periarfissaqartitsilissaaq amerlanerusunik suliffeqarfinnut minnerusunut annikitsunik taarsigassarsititsisarnissamut. Tamatuma tapiissuteqartarnerni periarfissat inuussutissarsioritunut annertusissavai, tamannalu naatsorsuutigineqarpoq suli inuussutissarsioritunut ilorraanut sunniuteqassasoq. Inuussutissarsiornermut tapiissuteqarfigineqarsinnaanermut piumasaqaatinik siornatigut atuussimasunik

siunnersuutikkut qasukkaasoqassaaq, taamaaliornikkut qinnuteqartut annertuumik akiitsoqaraluartut, inuussutissarsiornermut tapiissuteqarfigineqaannarnissamut periarfissaqarnissaannik matussusiisoqassanngilaq.

Ataatsimiititaliamit tamanna oqaaseqarfigeqqissallugu tunngavissaqartinneqanngilaq.

7. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiit, Siumut Atassullu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussipput.

Tamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummillu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut matumuuna aappasaaniigassanngortippaa.

Karl Tobiassen
Siulittaasoq

Bentiaraq Ottosen
Siulittaasup tullia

Mariane Paviassen Jensen

Kristian Jeremiassen

Lars Poulsen

Kuno Fencker

Pele Broberg